

การพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

Developing a Model for Providing 2nd Year Kindergarteners of
Wat Buraphaphiram Municipality School with Experiences
Emphasizing Investigation to Reinforce Abilities
to Solve Problems and Seek for Knowledge

นางกรองแก้ว ศิรินคร*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย 2) สร้างและพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย 3) ทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 และ 4) ประเมินผล การใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 23 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ระยะเวลาการจัดประสบการณ์ 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์แบบประเมิน แบบทดสอบความสามารถในการคิดแก้ปัญหา แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการแสวงหาความรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาสภาพปัญหาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัยมีความคิดเห็นตรงกันว่า การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการทางสติปัญญาในการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ การรับรู้ การสังเกต วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ ความสามารถดังกล่าว มีอิทธิพลจากปัจจัยด้านธรรมชาติของบุคคลและสภาวะแวดล้อม พัฒนาการของเด็กมีความก้าวหน้า หากเด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ด้วยตนเอง การฝึกใช้

* ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม จังหวัดร้อยเอ็ด

ประสาทสัมผัสทั้งห้า การคิด พุดและปฏิบัติ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี ที่สะท้อนถึงความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยได้

2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ที่สร้างขึ้นมีชื่อเรียกว่า SCOPA Model ซึ่งมีกระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนกระตุ้นแนวคิด (Stimulation) ขั้นร่วมด้วยช่วยกันคิด (Co-operation) ขั้นนำเสนอแนวความคิด (Presentation) และขั้นประยุกต์แนวคิดและนำไปใช้ (Application) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและครู มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ และรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.90/83.48 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้เพิ่มขึ้น

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The research paper is of objectives: 1) to study fundamental data to develop a model (which hereinafter will be called 'the target model' for short) for providing 2nd year kindergarteners of Wat Buraphaphiram Municipality School with experiences emphasizing investigation to reinforce their abilities to solve problems and seek for knowledge (which hereinafter will be called 'such experiences'), 2) to construct and develop the target model for providing them with such experiences, 3) to try out it, and 4) to assess their achievements stemming from using it. The sampling group for conducting the research comprises twenty-three kindergarteners of the second year class, garnering it through the cluster random sampling. The duration for providing them with such experiences has

lasted six weeks. The research tools encompass: i) schemas for providing experiences, ii) the assessment form, iii) the form for testing thoughts of solving problems, iv) the form for monitoring their behaviors for abilities to seek for knowledge and v) the assessment form for gauging kindergarteners' satisfaction. Quantitative data have been processed through percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test, while qualitative ones have been done with content analyses.

Outcomes of the research findings:

1. Analyzing current states of problems acting as fundamental data by pursuing states of kindergartener teachers' problems, they have had the same opinions that the target model for providing kindergarteners with such experiences enables them to achieve intellectual developments in learning relations, perception, observation, analyses, thinking and reasoning. It is certain that their abilities to solve problems and seek for knowledge have been influenced by natural and environmental factors. Their developments of intellectual abilities have been made progress in case they have learnt with direct experiences. By using five sense organs, thinking, speaking and practicing, their developments during the ages between 3-5 years have reflected their abilities to think of solving their problems and searching for their knowledge

2. Constructing and developing the target model for providing kindergarteners with such experiences have four steps of instructional processes: 1) Stimulation, 2) Co-operation, 3) Presentation, and 4) Application. According to experts' and teachers' views, the target model deems appropriate and possible. The efficiency of the target model amounts to 82.90/83.48. In comparison, the efficiency of it is higher than the set criteria at 80/80.

3. The try-out model for providing kindergarteners with such experiences has proven successful, with the statistical significance level at .05. It has had to do with providing instructional activities following the target model that enables kindergarteners to be equipped with increasing abilities to think of solving problems and seeking for knowledge.

4. Results of implementing the target model for providing kindergarteners with such experiences have been found that their posttest abilities are higher than the pretest ones, with the statistical significance level at .05. In addition, their satisfaction with this target model has been scored at the highest level in the overall aspect.

บทนำ

โลกปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป เศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge Based Economy) ทำให้โลกไร้พรมแดน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากที่หนึ่งสามารถสื่อสารมีผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปยังที่อื่นอย่างรวดเร็ว การเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายของกระแสโลกจึงมีความจำเป็นอย่างมาก แต่ในสภาพจริงการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ทำให้ประสบปัญหาการพัฒนาขาดความสมดุล ซึ่งโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องการบุคคลที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์มีไหวพริบ รอบรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตัวเองและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความหมาย ของการเรียนรู้ชีวิต สติปัญญา และความสามารถของบุคคล เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ทำให้เกิดสติปัญญาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การตัดสินใจใช้เหตุ และผล พิจารณา ไตร่ตรองข้อมูลอย่างรอบคอบ ซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถอีกประการหนึ่งในโลกยุคใหม่ก็คือการรู้จักแสวงหาความรู้ เพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งมาตรา 24 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดความสำคัญของการคิด และการแสวงหาความรู้ไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องเน้นแก้ทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ให้ผู้เรียนคิดเป็นเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550: 56)

รูปแบบการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ต้องกำหนดให้ครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์จากสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองซึ่งการจัดการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงหลักการให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เรียนรู้ผ่านสื่อที่เป็น รูปธรรม เด็กมีโอกาสสังเกต สัมผัส สำรอง ทดลอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง จากกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจ ซึ่งความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของเด็กสามารถพัฒนาได้ โดยการให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสจากกิจกรรมที่ทำหาย ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กพูด อธิบาย แสดง เหตุผล ลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งนำเสนอยืนยันข้อสรุปนั้น รวมทั้งการจัดบรรยากาศที่อบอุ่นเพื่อ สร้างความมั่นใจแก่เด็ก และกัลยา ดันดีผลาชีวะ (2551:38-41) เสนอแนะว่าการกระตุ้นให้เด็กสนใจ สังเกต ทดลอง ใช้ประสาทสัมผัส แสดงออกอย่างอิสระด้วยการใช้จินตนาการ และการคิดค้นแก้ปัญหา จะช่วยให้เด็กมีเหตุผลและคิดอย่างเป็นระบบ แนวคิดนี้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่ง นภานทร ธรรมบวร (2546 : 45) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์และลงมือกระทำ โดยดึงประสบการณ์พร้อมกับกระตุ้นให้เด็กสะท้อนความคิดออกมา และทิสนา แคมมณี (2551 : 98) กล่าวถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงก่อนแล้วจึงสังเกต ทบทวน นำข้อมูลมาพิจารณาร่วมกันจนสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานเรื่องที่เรียนรู้ นำความรู้ไปทดลองประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่รักแนวคิดหนึ่งของการเรียนรู้จากการกระทำ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือการเรียนรู้แบบ สืบเสาะ (Inquiry Learning) ที่เปิดโอกาสให้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จากการสำรวจ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนเกิดความเข้าใจ สามารถสร้างเป็น องค์ความรู้ และเก็บเป็นข้อมูลนำมาใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งแนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบสืบเสาะ หากนำมาใช้ร่วมกันในการจัด

กระบวนการ การเรียนรู้เพื่อกำหนดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะทำให้เด็กสร้างความคิดรวบยอดจากปัญหาที่เรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย เด็กได้แสดงออกในการคิด ตัดสินใจใช้เหตุผล ไตร่ตรองข้อมูล และสรุปเป็นความรู้ได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

เด็กไทยประสบปัญหาการพัฒนาการคิดเนื่องจากระบบและบริบทสังคมไม่เอื้อให้คิด หรือเปิดโอกาสให้แสดงความคิดที่แตกต่าง เน้นเชื่อฟัง ปฏิบัติตามมากกว่าให้อิสระทางการคิด ซึ่งปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการคิดของเด็กไทยปัจจุบันได้แก่ การที่ครูบอกให้จดจำ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้คิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผลค้นหาความรู้ด้วยตนเอง จึงขาดการแสวงหาความรู้ คิดค้นสิ่งใหม่ สอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่องทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ในอนาคตและกระบวนการคิดของเด็กไทยที่พบว่ามีปัญหาในด้านทักษะชีวิต พื้นฐาน และด้านการคิด (กองวิจัยทางการรักษา. 2548: 26) และผลประเมินการจัดการบริการพัฒนาเด็ก 3-5 ปี พบว่าเด็กปฐมวัย ขาดคุณภาพด้านวิธีการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เน้นเด็กท่องจำ ไม่ยืดหยุ่น ขาดการส่งเสริมให้เด็กคิดตั้งแต่เล็ก การเร่งอ่านเขียนและคิดเลขสูงกว่าความสามารถของเด็ก และการไม่ให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ สอดคล้องกับ ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และอุษา ชูชาติ (2545: 75) ที่พบว่า การเรียนรู้ของเด็กมุ่งทำตามคำสั่งของครู ทำให้ไม่สามารถคิดด้วยตนเอง และจากการสำรวจเด็กอายุ 1-18 ปี ในรอบ 10 ปี พบว่าเด็กอายุ 3 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีปัญหาไอคิวต่ำและพัฒนาการไม่สมตามวัยขาดความสามารถด้านกระบวนการคิด แหล่งเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเด็กสะท้อนให้เห็นว่า เด็กไม่ได้รับกระตุ้นพัฒนาการอย่างเพียงพอ (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. 2547: 54-55) และ สอดคล้องกับการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จากการประเมิน คุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 5 ปี (พ.ศ. 2551-2554) ปรากฏว่าผลประเมินที่เป็นปัญหา มากที่สุด ได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์คิดวิจารณ์ญาณ และคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2553 : 43-44) เด็กไทย กำลังประสบปัญหาในด้านการคิด ทำให้ไม่สามารถใช้เหตุและผลในการพิจารณาไตร่ตรอง ความรู้ข้อมูลที่น่ามาใช้แก้ปัญหา หรือ การปรับตัว ความสามารถในการใช้เหตุและผลที่มีคุณภาพมาจากการสังเกตประสบการณ์ ดังนั้นควรจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้เหตุผลการคิดแก้ปัญหาตั้งแต่วัยเด็ก

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและ ความสามารถในการแสวงหาความของเด็กปฐมวัย จากครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และโรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม จำนวน 30 คน พบว่า สิ่งที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ครูขาดความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการคิดแก้ปัญหา ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง ขาดสื่อและแหล่งเรียนเพื่อพัฒนาเด็ก สอดคล้องกับการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้ศึกษาไว้ว่าปัญหาพัฒนาการคิดของผู้เรียนขึ้นอยู่กับวิธีสอนและคุณภาพของครู (ควงกมล โพนธนา. 2545 ; สิทธิพล อาจอินทร์. 2550 ; สุทธิภา โขติประดิษฐ์ 2551) ซึ่งทีศนา แคมมณี (2546 : 79) กล่าวถึงปัญหาพัฒนาการคิดของเด็กมาจากครูขาดความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการคิด รู้เฉพาะความหมายของการคิดแต่ไม่เข้าใจ กระบวนการพัฒนาการคิดให้กับเด็กเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจที่สมเหตุสมผลอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น การพัฒนาการคิดให้กับเด็กปฐมวัยในด้านการคิดแก้ปัญหาและการแสวงหาความรู้ จึงควรจัดกระบวนการเรียนรู้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้พัฒนาการตามวัย เปิดโอกาสให้เด็กมี

ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม วิธีการจัดการเรียนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผล วิธีแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่ควรจำกัดการเรียนรู้อยู่เฉพาะในห้องเรียน หรือถ่ายทอดเนื้อหา มากกว่าการเรียนรู้จากสภาพจริง ดังนั้น ครูจึงควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนรู้อิสระ มีการกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ให้ครอบคลุม ทั้งด้านการจัดประสบการณ์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาเป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย โดยการกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยขึ้น บนพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์บรูเนอร์ และทฤษฎี วัฒนธรรมเชิงสังคมของไวท์ฮีดสกี โดยรวมถึงแนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการเรียนรู้ แบบสืบเสาะมาใช้ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ครูและผู้สนใจ มีความเข้าใจและสามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย แต่ละบริบทได้อย่างเหมาะสม เป็นการเสริมสร้างเด็กไทยที่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และใช้เหตุผลพิจารณาข้อมูลและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม
4. เพื่อประเมินผลการใช้พัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม โดยประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development :

R&D) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R_1) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D_1) เป็นการออกแบบการสร้างรูปแบบ (Design and Development : D and D) การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R_2) เป็นการนำไปใช้ (Implementation : I) การทดลองใช้รูปแบบการการสอน และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D_2) เป็นการประเมินผล (Evaluation : E) การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล วัดบูรพาภิราม จังหวัดอัยเย็ด ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์ แบบประเมิน แบบทดสอบความสามารถในการคิดแก้ปัญหา แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการแสวงหาความรู้ และแบบประเมินความพึงพอใจของเด็กปฐมวัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่แบบไม่อิสระ (t-test แบบ Dependent Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน โดยศึกษาสภาพปัญหาของครูผู้สอนเด็กปฐมวัย มีความคิดเห็นตรงกันว่า การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการทางสติปัญญาในการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ การรับรู้ การสังเกต วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ ความสามารถดังกล่าว มีอิทธิพลจากปัจจัยด้านธรรมชาติของบุคคลและสภาวะแวดล้อม พัฒนาการของเด็กมีความก้าวหน้า หากเด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์ด้วยตนเอง การฝึกใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การคิด พูดและปฏิบัติ พัฒนาการเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี ที่สะท้อนถึงความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยได้ แล้วนำมาสังเคราะห์ได้รูปแบบประกอบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นจุดประกายแนวคิด (Stimulation) เป็นขั้นที่เด็กได้รับการกระตุ้นให้สนใจ ด้วยสื่อที่เป็นของจริง ภาพ นิทานที่เหมาะสมกับวัย โดยให้ใช้คำถามให้คนหาคำตอบเพื่อกระตุ้นให้เด็กใช้เหตุผลและสืบค้น แสวงหาความรู้เพื่อให้ได้คำตอบนั้น

2. ขั้นร่วมด้วยช่วยกันคิด (Co-operation) เป็นขั้นที่ให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก กลุ่มละ 4-5 คนเพื่อร่วมกันค้นหาคำตอบของกลุ่มจากการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พิจารณา ข้อมูลที่ได้รับโดยใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจ สังเกต หรือทดลองและสรุปข้อมูล

3. **ขั้นนำเสนอแนวความคิด (Presentation)** เป็นขั้นที่ได้ก็นำเสนอผลการเรียนรู้ จากสิ่งที่ค้นพบ โดยการออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน จัดแสดงผลงานบนป้ายนิเทศหรือมุมแสดงผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน

4. **ขั้นประยุกต์แนวคิดและนำไปใช้ (Application)** เป็นขั้นที่ได้ก็นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ โดยครูใช้คำถามให้เด็กหาคำตอบจากเหตุการณ์ใหม่ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์เดิม ซึ่งเด็กตอบได้หลากหลายวิธี เช่น การเล่าหรือสร้างผลงานใหม่ ครูสังเกตการให้เหตุผลของเด็ก ในการนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในสถานการณ์ใหม่

2. การสร้างและพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

การสร้างและพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ที่สร้างขึ้นมีชื่อเรียกว่า SCOPA Model ซึ่งมีกระบวนการเรียนการสอน 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นจุดประกายแนวคิด (Stimulation) ขั้นร่วมด้วยช่วยกันคิด (Co-operation) ขั้นนำเสนอแนวความคิด (Presentation) และขั้นประยุกต์แนวคิดและนำไปใช้ (Application) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและครู มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ และรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.90/83.48 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 ปรากฏว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 1 ระดับความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ส่วนที่ 1 ความสำคัญของรูปแบบการจัดประสบการณ์			
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ มีเหตุผลควรที่จะพัฒนาขึ้น	4.40	0.55	มาก
1.2 ทฤษฎีพื้นฐาน ที่นำมาใช้ในการพัฒนาารูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ	4.20	0.45	มาก
1.3 หลักการและแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ	4.40	0.55	มาก
1.4 จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ	4.00	0.71	มาก
1.5 ความสัมพันธ์ของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่นำไปสู่การกำหนดกรอบความคิดของรูปแบบ	4.60	0.55	มากที่สุด
ภาพรวมส่วนที่ 1	4.32	0.56	มาก

รายการ	ระดับความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ส่วนที่ 2 รายละเอียดรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ			
2.1 ความชัดเจนของการอธิบายรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ	4.40	0.89	มาก
2.2 ความสอดคล้องของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน องค์ประกอบรูปแบบด้านกระบวนการเรียนรู้กับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3 ความสอดคล้องของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานองค์ประกอบรูปแบบด้านการจัดสภาพแวดล้อมกับแนวปฏิบัติ	4.00	0.71	มาก
2.4 ความสอดคล้องของแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานองค์ประกอบรูปแบบด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับแนวปฏิบัติ	4.60	0.55	มากที่สุด
2.5 ความชัดเจนของการอธิบายความสามารถของเด็กปฐมวัยที่ต้องการพัฒนา	4.60	0.55	มากที่สุด
2.6 บทบาทครูในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ	4.60	0.55	มากที่สุด
2.7 บทบาทเด็กมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนรู้	4.20	0.84	มาก
ภาพรวมส่วนที่ 2	4.46	0.57	มาก
ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะไปใช้			
3.1 ความชัดเจนการอธิบายหลักการของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะ	4.40	0.55	มาก
3.2 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะด้านกระบวนการเรียนรู้นำไปสู่การปฏิบัติจริงได้	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะด้านการจัดสภาพแวดล้อมนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้	4.40	0.55	มาก
3.4 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้	4.40	0.89	มาก
ภาพรวมส่วนที่ 3	4.45	0.64	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมพบว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ส่วน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00- 4.80) แสดงว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะมีความเหมาะสมในการนำไปใช้

2. การหาประสิทธิภาพของรูปแบบพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยนำแผนการจัดประสบการณ์แบบสืบเสาะของเด็กปฐมวัยที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาประสิทธิภาพได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการทดลอง	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	เฉลี่ยร้อยละ
คะแนนจากการใบงาน แบบฝึก ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1)	30	22.63	1.68	82.90
คะแนนทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_2)	10	8.75	0.36	83.48

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากคะแนนระหว่างเรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.90 และจากคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.48 แผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.90/83.48

3. การทดลองใช้แบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลอง ผู้วิจัยนำคะแนนจากการสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะมาเปรียบเทียบโดยใช้การทดสอบทีแบบอิสระ ดังแสดงผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบทีแบบอิสระของคะแนนการคิดแก้ปัญหา ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	6.85	1.60	18.343
หลังเรียน	16.00	1.75	

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดแก้ปัญหาหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทดลอง ดังแสดงผลในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบทีแบบอิสระของคะแนนความสามารถในการแสวงหาความรู้ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	t
ก่อนเรียน	3.4000	1.10	16.571
หลังเรียน	8.2500	0.97	

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแสวงหาความรู้หลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม

การประเมินผลการใช้รูปแบบโดยการศึกษาความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 การประเมินผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 (N = 23)

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
1. เด็กปฐมวัยรู้สึกชอบเรียนด้วยรูปแบบนี้	4.87	0.34	มากที่สุด	3
2. รูปแบบนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาและการปฏิบัติงานได้ง่าย	4.90	0.30	มากที่สุด	2
3. รูปแบบนี้ทำให้เด็กปฐมวัยกล้าแสดงความคิดเห็น	5.00	0.00	มากที่สุด	1
4. รูปแบบนี้ทำให้เด็กปฐมวัยสรุปความรู้ได้ง่าย	4.77	0.43	มากที่สุด	5

ตารางที่ 5 การประเมินผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 (N = 23) (ต่อ)

รายการประเมินความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับ
5. เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเรียนรู้	4.90	0.30	มากที่สุด	2
6. รูปแบบสามารถทำให้เด็กเข้าใจมีทักษะดีขึ้น	4.84	0.37	มากที่สุด	4
7. รูปแบบนี้ทำให้เด็กปฐมวัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม	4.87	0.34	มากที่สุด	3
รวม	4.88	0.30		
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
8. เด็กปฐมวัยรู้สึกกระตือรือร้นและติดตามเนื้อหาอยู่เสมอ	4.77	0.43	มากที่สุด	4
9. รูปแบบนี้น่าสนใจทำอยากเข้าร่วมกิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด	1
10. การเรียนรู้ด้วยรูปแบบนี้สนุกสนาน	4.81	0.40	มากที่สุด	3
11. บรรยากาศในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบนี้ ทำให้เด็กไม่รู้สึกเครียด	4.87	0.34	มากที่สุด	2
12. การเรียนการสอนด้วยรูปแบบนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อน	4.74	0.44	มากที่สุด	5
13. เด็กปฐมวัยกล้าเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.87	0.34	มากที่สุด	2
14. การเรียนการสอนด้วยรูปแบบนี้สามารถศึกษาได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.81	0.40	มากที่สุด	3
รวม	4.84	0.34		
ด้านระยะเวลาในการเรียน				
15. รูปแบบนี้ไม่ทำให้เสียเวลาในการเรียนเลย	4.71	0.46	มากที่สุด	2
16. รูปแบบนี้ เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้	4.97	0.18	มากที่สุด	1
17. รูปแบบนี้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ตลอดเวลา	4.71	0.46	มากที่สุด	2
รวม	4.82	0.36		
ด้านการประเมินผลในการเรียน				
18. รูปแบบนี้สามารถช่วยให้แก้ไขการเรียนของเด็กได้ดีขึ้น	4.68	0.48	มากที่สุด	3
19. รูปแบบนี้สามารถวัดผลทักษะได้ตามสภาพจริง	4.90	0.30	มากที่สุด	1
20. รูปแบบนี้ทำให้ทราบผลการประเมินทันที	4.87	0.34	มากที่สุด	2
รวม	4.82	0.35		
ภาพรวม	4.81	0.34	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 การประเมินผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยที่มีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ เริ่มจากเด็กปฐมวัย ดังนั้น ผู้รับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูและจัดการศึกษาปฐมวัย ควรได้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ ด้วยการให้ความรู้ และการปฏิบัติแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
2. ผู้ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ควรได้นำความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย มากำหนดไว้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ในตนเอง และสามารถพัฒนาได้ด้วยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเด็ก
3. สถานศึกษาที่ใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ควรมีการจัดทำคู่มือครูสำหรับรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ครูปฐมวัยสามารถศึกษาและเข้าใจง่าย อีกทั้งมีการกำหนดแนวทางการฝึกอบรมครูปฐมวัยทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจ ความสามารถในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ความสามารถในการจัดประสบการณ์และความคิดเห็นที่ดีต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์

1. ฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับครูปฐมวัยเกี่ยวกับแนวทางในการนำรูปแบบการจัดการประสบการณ์ไปใช้ ตลอดจนการติดตามและประเมินผล
2. ครูปฐมวัยควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดประสบการณ์อย่างละเอียดให้ครบทุกขั้นตอน และอาจมีการขยายผลความรู้ความเข้าใจไปสู่ครูปฐมวัย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
3. การจัดสื่อและสภาพแวดล้อมต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างต่อเนื่องให้กระตุ้น และสร้างแรงจูงใจกับเด็ก เพื่อให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นและต้องการค้นคว้าหาคำตอบ
4. ครูปฐมวัยต้องศึกษาและทำความเข้าใจพฤติกรรมความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยในแต่ละพฤติกรรมและเครื่องมือการประเมินผลอย่างละเอียด เพื่อสามารถทำการประเมินผลอย่างละเอียด เพื่อสามารถทำการประเมินผลได้ตามวัตถุประสงค์

5. ครูปฐมวัยสามารถนำรูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาส่งเสริมหรือปรับปรุงพฤติกรรมที่ประสงค์ตามคุณลักษณะของความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้

6. ควรมีการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง ด้วยการนำมาจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยให้เป็นพฤติกรรมที่ถาวร

ข้อเสนอแนะและการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ที่มีผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2. ควรทำการศึกษาและพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วม

3. ควรทำการศึกษาความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยในกลุ่มเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางสติปัญญา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัย

1.1 ทำให้เด็กปฐมวัยได้รู้จักกระบวนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยและผลทักษะทางการเรียนสูงขึ้น

1.2 เด็กปฐมวัยได้เกิดการเรียนรู้จากการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

1.3 เด็กปฐมวัยเกิดความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

2. ประโยชน์ต่อครู

2.1 ทำให้ครูได้ทราบข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

2.2 ทำให้ครูได้ทราบถึงการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยการพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80)

2.3 ครูนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอน ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.4 ทำให้ทราบผลการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

3. ประโยชน์ต่อผู้บริหาร

3.1 เป็นแนวทางการพัฒนาและข้อเสนอแนะให้ผู้บริหาร ได้นำไปใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย

3.2 เป็นแนวทางในการที่ผู้บริหารได้นำวิธีการที่ได้ ไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครู และเด็กปฐมวัยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

4. ประโยชน์ต่อสถานศึกษา

4.1 เป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดในการนำไปประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต่อไป

4.2 โรงเรียนเทศบาลวัดบูรพาภิราม ได้นำข้อเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงและแก้ไขจุดด้อยของการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ทำให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ที่เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการพัฒนา และมีความพร้อมในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยต่อไป

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2546). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคูณสภา. จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2547). รายงานทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวในประเทศไทยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพฯ : กองทุนสนับสนุนการวิจัย.

_____. (2551). ออกแบบสมองลูกให้เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : ฐานบุคส์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงาน. (2545). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- _____. (2552). รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554). กรุงเทพฯ : วี. เจ. พรินต์ติ้ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2550). จุดประกายความคิดชี้ทิศทางการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : จุฑาทอง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาและองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ). (2552). สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3-5 ปี: แนวโน้มสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ : แพลนฟอร์คิด.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2550). รูปแบบการพัฒนาคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทธภา โขติประดิษฐ์. (2551). การศึกษาและพัฒนาคิดวิเคราะห์ของเด็ปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสื่อความหมายเป็นฐาน.ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.